

Sygn. akt III A Pa 53/11

III A Pz 53/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Irena Różańska-Dorosz
Sędziowie:	SSA Janina Cieślikowska (spr.) SSO del. Ireneusz Lejczak
Protokolant:	Magdalena Krucka

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa H. N.

przeciwko Gminie W. i Skarbowi Państwa - Kuratorium Oświaty we W.

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji H. N.

i zażaleń Gminy W. i Skarbu Państwa – Kuratorium Oświaty we W.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu

z dnia 3 października 2011 r. sygn. akt VII P 141/10

I. oddala apelację,

II. zmienia zaskarżony wyrok w pkt. II w ten sposób, że zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej ad.1 Gminy W. kwotę 1.800,- zł, a na rzecz strony pozwanej ad.2 Skarbu Państwa – Kuratorium Oświaty we W. kwotę 900,- zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem I instancji,

III. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej ad.1 Gminy W. 1.350,- zł, a na rzecz strony pozwanej ad.2 Skarbu Państwa – Kuratorium Oświaty we W. kwotę 675,- zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Powódka H. N. w pozwie skierowanym przeciwko Gminie W. i Skarbowi Państwa - (...) Kuratorowi Oświaty domagała się usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych, dobrego imienia, dobrej opinii poprzez zamieszczenie w gazetach oświadczenia o treściach szczegółowo opisanych w pozwie oraz o zasądzenie od pozwanego Gminy W. 15.000,- zł, a od pozwanego Skarbu Państwa - (...) Kuratora Oświaty 10.000,- zł z odsetkami.

Wyrokiem z dnia 3 października 2011 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu powództwo to oddalił, nieobciążając powódki kosztami postępowania w sprawie.

Rozstrzygnięcie to Sąd oparł o następująco ustalony stan faktyczny:

Niesporne między stronami było, że powódka w szkole Podstawowej w W. zatrudniona jest od 1.09.1974 r., a od 1.09.1995 r. pełniła funkcję dyrektora. Również niesporne jest, że poprzednia ocena pracy powódki, jako Dyrektora, dokonana była w marcu 2004 r., była ona pozytywna.

W lipcu 2008 r. organ prowadzący - Gmina W. rozpoczął procedurę związaną z dokonaniem oceny pracy powódki na stanowisku Dyrektora szkoły.

Działająca w Szkole Rada Rodziców dokonała pozytywnej oceny pracy powódki.

Projekt oceny sporządzony został przez pozwanego - Kuratorium Oświaty we W. w listopadzie 2008 r. i zawierał ocenę negatywną, wskazując na brak respektowania przepisów prawa oświatowego poprzez nieprawidłowości w prowadzeniu nadzoru pedagogicznego, nieprzestrzegania szkolnych planów nauczania ucznia niepełnosprawnego itp.

Kuratorium Oświaty we W., po zapoznaniu się z zastrzeżeniami, dokonało niewielkich korekt w ocenie - przede wszystkim w zdaniu dotyczącym rozwoju zawodowego przez uczestnictwo w kursach dot. BHP i podtrzymało pozostałe ustalenia, tym samym powódka otrzymała ocenę negatywną.

Odwołanie powódki od tej oceny nie zostało uwzględnione.

Również Gmina W., po dokonaniu kontroli, negatywnie oceniła pracę powódki wskazując na nieprawidłowości w zakresie dysponowania środkami finansowymi - wypłatę bez podstawy prawnej dodatku za administrowanie pracownią komputerową, wypłatę wynagrodzenia nauczycielom bez dokumentacji odbycia zajęć, błędną politykę kadrową itp.

Sporządzając oceny strony pozwane dysponowały bogatą dokumentacją w postaci korespondencji z powódką, protokołami kontroli, które obrazowały działania powódki oraz jej opieszałość w realizacji zadań np. w sprawie dotyczącej arkusza organizacyjnego szkoły.

Sporządzony protokół powizytacyjny z dnia 13 stycznia 2009 r. dokładnie przedstawił opis działań powódki.

Z powódką rozwiązano umowę o pracę, a wyrokiem Sądu Rejonowego w W. została ona przywrócona do pracy. W uzasadnieniu zanegował Sąd treść dokonanej oceny powódki jako Dyrektora.

Ocena powódki została dokonana w oparciu o dokumenty, bezpośrednie wizytacje szkoły i badanie znajdujących się tam dzienników lekcyjnych.

Odwołanie ze stanowiska dyrektora spowodować miało u powódki rozstrój zdrowia i nasilenie dotychczasowych schorzeń. W prasie lokalnej ukazały się artykuły komentujące sytuację w szkole oraz wywiady z powódką.

Naruszenia dóbr osobistych upatruje powódka w wystawieniu negatywnej oceny pracy i odwołaniu ze stanowiska Dyrektora. Do tej sytuacji doszło w związku z osobistym konfliktem ze świadkiem B. B..

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał powództwo za bezzasadne. Powódka swoje żądanie wywodziła z treści oceny dokonanej przez strony pozwane i jako podstawę prawną roszczenia wskazywała art. 23 i

24 kc. Wskazywała, że dokonana ocena była niewłaściwa, lakoniczna i powierzchowna, co stwierdził Sąd Rejonowy przywracając powódkę do pracy w Szkole Podstawowej w W. na poprzednich warunkach pracy i płacy. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy wypowiedział się w kwestii co do badania, których nie był upoważniony. W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy pozwala na przyjęcie, że ocena dokonana w stosunku do powódki jako dyrektora szkoły jest spójna i wyważona. Nie można zarzucić nieobiektywizmu ocenie, która wyraźnie wskazuje, że doszło do naruszenia obowiązków szczegółowo opisanych w obowiązujących przepisach prawa. Również ocena zachowania związana z zatwierdzeniem arkusza organizacyjnego szkoły oparta jest o bogatą dokumentację w formie korespondencji. Nie budzi wątpliwości co do obiektywizmu ocen zachowania przy nadawaniu awansu M. W., jak również sprawa niezgodnego z prawem przyznania dodatku za administrowanie sieci komputerowej K. N.. Potwierdzone są samowolne działania wnioskodawczyni co do zmian organizacyjnych pracy szkoły, organizacji nauczania niepełnosprawnego ucznia. Wszystko to pozwala na przyjęcie, że negatywna ocena dokonana w stosunku do powódki jako dyrektora była działaniem w ramach obowiązującego porządku prawnego, nie w ramach naruszenia dóbr osobistych. Lokalne nagłośnienie tej sprawy nie było następstwem działań stron pozwanych, a artykuły potwierdzały ustalenia oceniających. Powódka nie może skutecznie domagać się umieszczenia w prasie oświadczeń, skoro nie doszło do naruszenia dóbr osobistych. Subiektywne przekonanie powódki o naruszeniu jej godności nie znajduje potwierdzenia w dowodach i to w znacznej ilości, skoro były cztery kontrole wykazujące nieprawidłowości. Nie jest również przekonujące stwierdzenie powódki, że negatywna ocena spowodowała u niej pogorszenie stanu zdrowia. Dołączone dokumenty wskazują jedynie, że była to kontrola wcześniej rozpoczętego leczenia – powódka przyjęta do szpitala w trybie planowanym celem diagnostyki w związku z wieloletnim (...), co spowodowało (...). Zwolnienia lekarskie (dłuższe) nastąpiły po wypowiedzeniu umowy o pracę, a to działanie było nie zależne od stron pozwanych i to zdarzenie nie może ich obciążać. Stanowi to podstawę do oddalenia powództwa.

Powódka złożyła apelację od wyroku zarzucając:

1. naruszenie art. 328 § 2 kpc poprzez sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego wyroku, które nie zawiera oceny przeprowadzonych dowodów z zeznań świadków,
2. naruszenie art. 365 § 1 k.p.c. polegające na niezastosowaniu tego przepisu i samodzielne ustalenie, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, iż ocena pracy powódki nie była niewłaściwa, lakoniczna, powierzchowna, krzywdząca i nieobiektywna, a zatem nie naruszyła bezprawnie jej dóbr osobistych, choć Sąd Okręgowy był związany prawomocnym wyrokiem z 16 marca 2010 r. Sądu Rejonowego w Wołowie, IV Wydział Pracy, wydanym w sprawie o sygnaturze akt IV P 25/09, który przywrócił powódkę do pracy w Szkole Podstawowej im. (...)w W. na poprzednich warunkach pracy i płacy, ustalając, iż negatywna ocena pracy powódki jako dyrektora szkoły nie była prawidłowa i rzetelna;
3. naruszenie art. 45 § 1 k.p. poprzez przyjęcie, iż skoro z powódką błędnie rozwiązano stosunek pracy na stanowisku nauczyciela, mimo braku takich podstaw prawnych, to Sąd Rejonowy nie był upoważniony do badania przesłanek, które o tym zadecydowały i przywrócenia powódki do pracy na tym stanowisku, a więc do badania oceny pracy powódki,
4. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegającej na dokonaniu oceny pracy powódki z całkowitym pominięciem części przeprowadzonych dowodów, ustaleniu faktów na podstawie dowodów niewiarygodnych i w konsekwencji przyjęcie, iż ocena pracy powódki nie była niewłaściwa, lakoniczna, powierzchowna, krzywdząca i nieobiektywna, a w konsekwencji nie naruszyła bezprawnie jej dóbr osobistych.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez nakazanie pozwanej Gminie W. usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych powódki, dobrego imienia i dobrej opinii, którymi jako nauczyciel cieszy się w lokalnym środowisku, poprzez zamieszczenie na jej koszt, w drugim, licząc od dnia uprawomocnienia się wyroku, numerze czasopisma lokalnego o nazwie (...), na jego stronie drugiej, oświadczenia, które zajmie powierzchnię nie mniejszą niż prostokąt o wymiarach 15 cm x 25 cm, przy zastosowaniu czcionki pogrubionej, otoczonego pogrubioną ramką, o treści następującej: "Burmistrz Miasta i Gminy W. w imieniu Gminy W. przeprasza

Panią H. N., wieloletniego dyrektora i nauczyciela Szkoły Podstawowej im. (...)w W., za to, iż w urzędowej ocenie jej pracy jako nauczyciela i dyrektora szkoły podstawowej wysunął wobec niej zarzuty i sformułował oceny, które nie miały żadnego oparcia w faktach, były krzywdzące i zupełnie bezpodstawne, zaś sama ocena raziła brakiem obiektywizmu, naruszając tym samym przepisy Karty Nauczyciela. Burmistrz Miasta i Gminy W. wyraża jednocześnie szczere i głębokie ubolewanie z powodu naruszenia w ten sposób dóbr osobistych Pani H. N., w tym zwłaszcza jej dobrego imienia i opinii oddanego swej pracy nauczyciela, którymi cieszy się w lokalnym środowisku powiatu (...)."; jak również nakazanie pozwanemu Skarbowi Państwa, za którego czynności procesowe podejmuje (...) Kurator Oświaty we W., usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych powódki, dobrego imienia i dobrej opinii, którymi jako nauczyciel cieszy się w lokalnym środowisku, poprzez zamieszczenie na jego koszt, w trzecim, licząc od dnia uprawomocnienia się wyroku, numerze czasopisma lokalnego o nazwie (...), na jego stronie drugiej, oświadczenia, które zajmie powierzchnię nie mniejszą niż prostokąt o wymiarach 15 cm x 25 cm, przy zastosowaniu czcionki pogrubionej, otoczonego pogrubioną ramką, o treści następującej: "(...) Kurator Oświaty we W. przeprasza Panią H. N., wieloletniego dyrektora i nauczyciela Szkoły Podstawowej im. (...) w W., za to, iż w urzędowej ocenie jej pracy jako nauczyciela i dyrektora szkoły podstawowej wysunął wobec niej zarzuty i sformułował oceny, które nie miały żadnego oparcia w faktach, były krzywdzące i zupełnie bezpodstawne, zaś sama ocena raziła brakiem obiektywizmu, naruszając przepisy Karty Nauczyciela. (...) Kurator Oświaty we W. wyraża jednocześnie szczere i głębokie ubolewanie z powodu naruszenia w ten sposób dóbr osobistych Pani H. N., tym zwłaszcza jej dobrego imienia i opinii oddanego swej pracy nauczyciela, którymi cieszy się w lokalnym środowisku powiatu (...)."

Ponadto skarżąca wniosła o zasądzenie od pozwanej Gminy W. na rzecz powódki kwoty 15.000,- zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa - Kuratorium Oświaty we W. na rzecz powódki kwoty 10.000,- zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu; zasądzenie od Gminy W. i Skarbu Państwa - Kuratorium Oświaty we W. solidarnie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego powódki przez adwokata, jak również o zwrot kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego powódki przez pełnomocnika będącego adwokatem według norm prawem przepisanych.

Obydwie strony pozwane wniosły o oddalenie apelacji z uwagi na oczywistą bezzasadność.

Wniosły również zażalenia na postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania domagając się jego zmiany i zasądzenia kosztów postępowania według norm przypisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powódki jest nieuzasadniona.

Przedmiot sporu stanowią roszczenia o ochronę dóbr osobistych wywodzone z przepisów kodeksu cywilnego, mające jednak ścisły związek ze stosunkiem pracy.

Zgodnie z art. 11¹ k.p. pracodawca jest obowiązany szanować godność i inne dobra osobiste pracownika. Jest to obowiązek o charakterze podstawowym, stanowiący jedną z podstawowych zasad prawa pracy.

W doktrynie oraz judykaturze za przejawy naruszania godności pracownika uznaje się zachowania pracodawcy polegające m.in. na: słownej lub czynnej zniewadze, dopuszczaniu się przez pracodawcę czynów nieobyczajnych wobec pracownika, niewłaściwym sformułowaniu aktów zwolnienia z pracy, umieszczaniu w aktach osobowych tzw. poufnych i tajnych opinii oraz udzielaniu opinii nieprawdziwych, złośliwym niepokojeniu, ujawnieniu przez pracodawcę bez zgody pracownika wysokości jego wynagrodzenia (vide: uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z 16.VII.1993 r., I PZP 28/93, OSNCP 1994, nr 1, poz. 2).

Natomiast zgodnie z art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, aby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności,

by złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Z kolei w myśl art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Ten ostatni przepis jest niewątpliwie związany z treścią art. 24 k.c., w którym zawarto podstawową konstrukcję cywilnoprawnej ochrony dóbr osobistych. Ochrona ta przysługuje, jeżeli dane dobro zostało zagrożone lub naruszone, przy czym działanie prowadzące do takiego stanu rzeczy musi być działaniem bezprawnym.

Przesłanka bezprawności działania jest przesłanką konieczną do udzielenia ochrony przewidzianej w tym przepisie. Do okoliczności wyłączających bezprawność naruszenia dóbr osobistych zalicza się działanie w ramach porządku prawnego, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy prawne.

Powódka naruszenia dóbr osobistych - dobrego imienia - upatrywała w dokonaniu przez pozwanych nieobiektywnej, nierzetelnej, nieprecyzyjnej i nieuzasadnionej oceny pracy powódki.

Trafnie uznał Sąd Okręgowy, iż w niniejszej sprawie strona pozwana - organ prowadzący Szkołę Podstawową w W. - Gmina W. działała w ramach porządku prawnego i wykonywała swoje uprawnienia wynikające z ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 ze zm.).

Uprawnienie to przysługuje stronie pozwanej w oparciu o art. 6 ust. 6 pkt. 1 ustawy. Co do zasady zatem przeprowadzenie oceny pracy Dyrektora wyłącza bezprawność Urzędu Gminy. Organ prowadzący wydając opinię ma obowiązek zachowania określonego trybu postępowania, zachowania określonych kryteriów oceny, a ocenianemu przysługuje prawo do złożenia wniosku o ponowne ustalenie oceny jego pracy do organu, który tę ocenę ustalił. O naruszeniu dóbr osobistych ocenianego, w rozumieniu art. 24 kc, można by mówić jedynie w przypadku, gdyby przeprowadzona ocena nie była rzeczowa, obiektywna, a ponadto wykraczałaby poza cel oceny i dotyczyłaby okoliczności nie mających związku z pracą ocenianego.

W tym miejscu zaznaczyć należy, iż w niniejszym postępowaniu nie może zostać poddana rozstrzygnięciu zasadność oceny pracy powódki na zajmowanym stanowisku. Tego rodzaju ustalenia dokonywane były w postępowaniu toczącym się z powództwa H. N. przeciwko Szkole Podstawowej w W. o przywrócenie do pracy i miały znaczenie dla ustalenia, czy mogą być podstawą do rozwiązania z powódką stosunku pracy.

Obecnie rozstrzygnięcie może dotyczyć wyłącznie ustalenia, czy wydana ocena pracy powódki narusza dobra osobiste powódki – czy jest rzeczowa, oparta na dokumentacji i nie zawiera sformułowań nieobiektywnych lub stawiających powódkę w niekorzystnym świetle.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Okręgowego, iż wydana przez organ prowadzący – Gminę W. ocena pracy powódki nie narusza dobrego imienia i godności powódki.

Sporządzona przez organ prowadzący ocena zawierała skonkretyzowane zarzuty stanowiące o nieprawidłowości pracy powódki. Każdy z zarzutów został szczegółowo uzasadniony poprzez wskazanie podstawy faktycznej i prawnej naruszenia. Ocena znajduje oparcie w bogatej dokumentacji przedstawionej przez stronę pozwaną – protokołach kontroli i korespondencji powódki ze stroną pozwana, wskazujących, iż powódce przed wydaniem oceny zarzucano liczne nieprawidłowości w prowadzonej przez nią placówce oświatowej. Także zgodne zeznania świadków wskazują, że negatywna ocena pracy powódki poprzedzona została wieloma skargami na pracę powódki, wnoszonymi zarówno przez rodziców, jak i nauczycieli zatrudnionych w prowadzonej przez powódkę szkole, jak również stwierdzeniem uchybień organizacyjnych oraz naruszeń prawa pracy oraz dyscypliny budżetowej, dokonanych przez powódkę. Świadek B. R. stwierdziła, że przed dokonaniem oceny powódce wykazano błędy w sporządzaniu

arkuszy organizacyjnych, planów lekcji, innej dokumentacji, naruszenia praw pracowników, błędy organizacyjne. Tego samego rodzaju uchybienia zarzucili powódce także pozostali świadkowie – M. B. oraz B. N. – wizytatorzy, którzy kontrolowali placówkę prowadzoną przez powódkę. Stwierdzone nieprawidłowości znalazły odzwierciedlenie w ocenie pracy powódki.

Tym samym nie można uznać, iż sporządzona ocena jest nierzetelna, powierzchowna i nie została należycie uzasadniona.

Treść opinii nie pozwala także na stwierdzenie braku obiektywizmu. Opinia jest rzeczowa, nie zawiera jakichkolwiek określeń mogących stawiać powódkę w niekorzystnym świetle. Wymienia wyłącznie zarzuty i wskazuje na jakich podstawach zostały oparte. Zeznania świadków jednoznacznie wskazują również, iż ocena nie była związana z jakimkolwiek konfliktem powódki z organem prowadzącym, a treść opinii nie została podana do wiadomości publicznej.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że nietrafnie powódka zarzuca stronie pozwanej naruszenie jego dóbr osobistych, dobrego imienia czy godności.

Należy bowiem uznać, że jakkolwiek dla oceny, że doszło do naruszenia godności, dóbr osobistych pracownika (art. 11¹ k.p.) nie ma znaczenia to, czy on sam potraktował określone zachowanie osoby reprezentującej pracodawcę jako godzące w jego wartość. Subiektywne odczucia powódki w niniejszej sprawie, nie zmieniają obiektywnej oceny stanu sprawy. Uzasadnione jest więc przyjęcie, że wydanie negatywnej oceny pracy powódki przez organ prowadzący, nie miało cech bezprawności. Tym samym nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powódki.

Za bezzasadny uznać należy zarzut powódki w zakresie związania Sądu Okręgowego wyrokiem Sądu Rejonowego w Wołowie z dnia 16 marca 2010 r. Jakkolwiek wbrew stanowisku Sądu Okręgowego prawidłowość i rzetelność negatywnej oceny pracy nauczyciela mianowanego (dyrektora), dokonywana na podstawie art. 6a ustawy Karta Nauczyciela podlega kontroli sądu pracy rozpatrującego powództwo o przywrócenie do pracy, Sąd Okręgowy nie był związany stanowiskiem Sądu Rejonowego w zakresie prawidłowości oceny. Jak bowiem wyżej wskazano, Sąd Rejonowy zobowiązany był do rozstrzygnięcia, czy ocena ta uzasadnia rozwiązanie z powódką stosunku pracy. W niniejszym postępowaniu ocena ta była rozpatrywana w aspekcie bezprawności, prowadzącej do naruszenia dóbr osobistych, a zatem przy zastosowaniu zupełnie innych kryteriów. Sprawa nie korzysta w tym zakresie z powagi rzeczy osądzonej. Powaga rzeczy osądzonej ma miejsce w przypadkach, gdy uprzednio zapadło prawomocne rozstrzygnięcie dotyczące tego samego przedmiotu postępowania, toczącego się między tymi samymi stronami. Zarówno przedmiot, jak i strony postępowania, są w obydwu sprawach różne.

Z treści art. 365 § 1 kpc strona skarżąca wywodzi, iż Sąd Okręgowy związany jest ustaleniami Sądu Rejonowego w sprawie o przywrócenie powódki do pracy.

Wskazać należy, że moc wiążąca, o której mowa w przepisie wyżej wskazanym, odnosi się do treści sentencji wyroku. Kwestia ta już wielokrotnie była wyjaśniana w orzecznictwie Sądu Najwyższego (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11.05. 2011 r. w sprawie I PK 194/10), gdzie wskazano, że Sąd nie jest związany ustaleniami faktycznymi i poglądami prawnymi wyrażonymi w uzasadnieniu zapadłego orzeczenia. Również w wyroku z dnia 12.05.2011 r., sygn. akt I PK 193/10, teza 3 (na który powołuje się skarżąca) wyrażono pogląd podobny.

Dlatego też w sprawie o ochronę dóbr osobistych i związanych z nią roszczeń materialnych Sąd I instancji nie był związany ustaleniami Sądu Rejonowego dokonanymi w sporze o przywrócenie powódki do pracy.

Również podnoszony przez skarżącą zarzut wadliwości w zakresie terminu ukończenia procedury karty oceny pracy powódki nie może być istotnym w procesie o ochronę dóbr osobistych, znaczenie miałby on w procesie o przywrócenie do pracy.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny uznał apelację powódki za bezzasadną, podlegającą oddaleniu w oparciu o art. 385 kpc.

Za uzasadnione uznał Sąd Apelacyjny zażalenia stron pozwanych na koszty postępowania.

W postępowaniu cywilnym koszty zastępstwa procesowego strony przeciwnej objęte są ogólną zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Zgodnie z art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), a do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata (radcę prawnego) zalicza się wynagrodzenie i wydatki jednego adwokata (radcy prawnego), jak również koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

Jedyna możliwość odstąpienia od wskazanej zasady przewidziana jest w art. 102 kpc, zgodnie z którym w przypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów, albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Artykuł 102 kpc nie konkretyzuje pojęcia „wypadków szczególnie uzasadnionych”, dlatego też ich kwalifikacja należy do sądu, który winien uwzględnić całokształt okoliczności konkretnej sprawy. Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek z art. 102 należą zarówno te związane z samym przebiegiem procesu, jak też i inne, dotyczące samej strony.

Sąd Okręgowy nie uzasadnił postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania, jednak w ocenie Sadu Apelacyjnego brak podstaw do przyjęcia, iż w niniejszej sprawie zaistniał szczególnie uzasadniony przypadek, o jakim mowa w przepisie art. 102 kpc, do nieobciążenia przegrywającej powódki kosztami postępowania. Powódka nie wykazała, by znajdowała się w trudnej sytuacji materialnej, w sprawie była reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru. Jej powództwo zostało oddalone w całości. Nieobciążenie powódki kosztami postępowania nie znajduje w tej sytuacji uzasadnienia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 98 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej – Gminy W. kwotę 1.800,- zł, a na rzecz strony pozwanej Skarbu Państwa – Kuratorium Oświaty we W. kwotę 900,- zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem I instancji.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego znajduje uzasadnienie w treści art. 98 kpc.